

Ημέρα Φορολογικής Ελευθερίας 2025

Πόσα πληρώσαμε σε φόρους το 2025:

Στις 177 ημέρες εργασίας για το κράτος κλείνει η φορολογική επιβάρυνση του 2025, 2 ημέρες λιγότερες σε σχέση με το 2024

Βασικά Συμπεράσματα:

- Με βάση τα πιο πρόσφατα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (AMECO, Δεκέμβριος 2025), το 2025 εργαστήκαμε 177 ημέρες για το κράτος, δηλαδή δύο ημέρες λιγότερες σε σχέση με το 2024 και τρεις λιγότερες σε σχέση με το 2019.
- Το 2025 παρατηρείται μια σχετική αποκλιμάκωση της φορολογικής επιβάρυνσης. Η Ελλάδα βρίσκεται στην 10η θέση ανάμεσα στις 27 χώρες της ΕΕ ως προς τη μεγαλύτερη συνολική φορολογική επιβάρυνση από φόρους και εισφορές.
- Σύμφωνα με τις προβλέψεις των δύο επόμενων ετών, η τάση αυτή αναμένεται να συνεχιστεί, με το 2026 να αντιστοιχεί σε περίπου 174 ημέρες, και το 2027 σε περίπου 172 ημέρες εργασίας για το κράτος.
- Σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις του προϋπολογισμού, εκτιμάται ότι το έτος 2025 είχαμε αύξηση των εσόδων από φόρους της τάξης του 2,8% σε σχέση με τον προϋπολογισμό του 2025. Πιο συγκεκριμένα:
 - Η αύξηση των εσόδων από φόρους και δα-
σμούς επί εισαγωγών έφτασε στο 11,9%.
 - Η αύξηση των εσόδων από λοιπούς φόρους επί παραγωγής έφτασε στο 10%.
 - Η αύξηση των εσόδων από φόρους κεφαλαίου έφτασε στο 6,4%.
 - Η αύξηση των εσόδων από λοιπούς φόρους και φόρους εισοδήματος έφτασε στο 3,4%.
 - Η αύξηση των εσόδων από φόρους επί αγαθών και υπηρεσιών έφτασε στο 3,1%.
 - Η αύξηση των εσόδων από τακτικούς φόρους ακίνητης περιουσίας έφτασε στο 0,7%.
 - Οι λοιποί τρέχοντες φόροι σημείωσαν μείωση 9,1%.
- Από τα τελευταία φορολογικά στοιχεία για το έτος 2025 προκύπτει πως πάνω από τα μισά φορολογικά έσοδα (55,1%) προέρχονται από φόρους επί αγαθών και υπηρεσιών, δηλαδή από έμμεσους φόρους, οι οποίοι αποτελούν τη βασική πηγή εσόδων του κράτους. Ειδικότερα:
 - τα έσοδα από τον ΦΠΑ εμφανίζουν αύξηση της τάξης του 3,6%,
 - τα έσοδα από τους ΕΦΚ εμφανίζουν αύξηση περίπου 1,8% έναντι του στόχου.

i. Πρόεδρος ΚΕΦΙΜ

ii. Επικεφαλής Ερευνών ΚΕΦΙΜ

Εισαγωγή: Ημέρα Φορολογικής Ελευθερίας

Η μελέτη της Ημέρας Φορολογικής Ελευθερίας που δημοσιεύεται ετησίως από το Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών υπολογίζει τη μέρα που οι Έλληνες φορολογούμενοι θα απελευθερώνονταν από το βάρος των φόρων, αν με τα χρήματα που κέρδιζαν από την εργασία τους έπρεπε, πριν καλύψουν τις δικές τους ανάγκες, να αποπληρώσουν πρώτα τις υποχρεώσεις τους προς το κράτος. Με άλλο λόγια, επιχειρεί να προσεγγίσει τη φορολογική επιβάρυνση των πολιτών, εφαρμόζοντας την μεθοδολογία του Tax Foundation.¹

Με βάση τα πιο πρόσφατα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (AMECO, Δεκέμβριος 2025), το 2025 εργαστήκαμε 177 ημέρες για το κράτος, δηλαδή δύο ημέρες λιγότερες σε σχέση με το 2024 και τρεις λιγότερες σε σχέση με το 2019. Σύμφωνα με τις προβλέψεις των δύο επόμενων ετών, η τάση αυτή αναμένεται να συνεχιστεί, με το 2026 να αντιστοιχεί σε περίπου 174 ημέρες και το 2027 σε περίπου 172 ημέρες εργασίας για το κράτος.

Σε σχέση με το πρόσφατο παρελθόν, το 2009 εργαστήκαμε 150 ημέρες τον χρόνο για το κράτος, ενώ το 2012 180 ημέρες, δηλαδή σχεδόν έναν επιπλέον μήνα εργασίας σε σχέση με το 2009. Το 2015, οι ημέρες εργασίας για το κράτος παρέμειναν ουσιαστικά στο ίδιο επίπεδο, περίπου 179 ημέρες. Το 2019 παρέμεινε σε σχετικά ίδια επίπεδα, με 180 ημέρες εργασίας για το κράτος, ενώ κατά την περίοδο του COVID η εικόνα είχε έντονες διακυμάνσεις. Το 2020 οι ημέρες εργασίας για το κράτος διαμορφώθηκαν περίπου στις 181 και το 2021 σημειώθηκε μια αισθητή μείωση, με τις ημέρες να υποχωρούν περίπου στις 177, αντανakλώντας τα προσωρινά μέτρα στήριξης και τις φορολογικές ελαφρύνσεις. Το 2022 η επιβάρυνση αυξάνεται ξανά και οι ημέρες εργασίας ανεβαίνουν περίπου στις 184, το υψηλότερο σημείο της περιόδου. Το 2023 ακολουθεί νέα αποκλιμάκωση, με τις ημέρες να μειώνονται περίπου στις 177, επιστρέφοντας σε επίπεδα παρόμοια με αυτά του 2021.

Τα φορολογικά μεγέθη του 2025: εκτιμάται αύξηση των εσόδων από φόρους της τάξης του 2,8% σε σχέση με τον προϋπολογισμό του 2025.

Η Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού για το έτος 2026 αναφέρει πως το 2025 εκτιμάται αύξηση των εσόδων από φόρους της τάξης του 2,8% σε σχέση με τον προϋπολογισμό του 2025. Οι παράγοντες στους οποίους οφείλεται η αύξηση αυτή είναι ο περιορισμός της φοροδιαφυγής σε συνδυασμό με την αύξηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών, που επηρεάζει κυρίως τα έσοδα από τον ΦΠΑ (αύξηση κατά 952 εκατ. ευρώ σε σχέση με τον προϋπολογισμό) και η αύξηση των αμοιβών, η οποία επηρεάζει κυρίως τα έσοδα από τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων (αύξηση κατά 645 εκατ. ευρώ σε σχέση με τον προϋπολογισμό). Στην Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού για το έτος 2026 σημειώνεται ότι σε σχέση με τις προβλέψεις του προϋπολογισμού παρατηρείται σημαντική αύξηση των αμοιβών εξαρτημένης εργασίας, η οποία εκτιμάται σε 6,3% το 2025 έναντι 3,4%, που ήταν η σχετική πρόβλεψη.

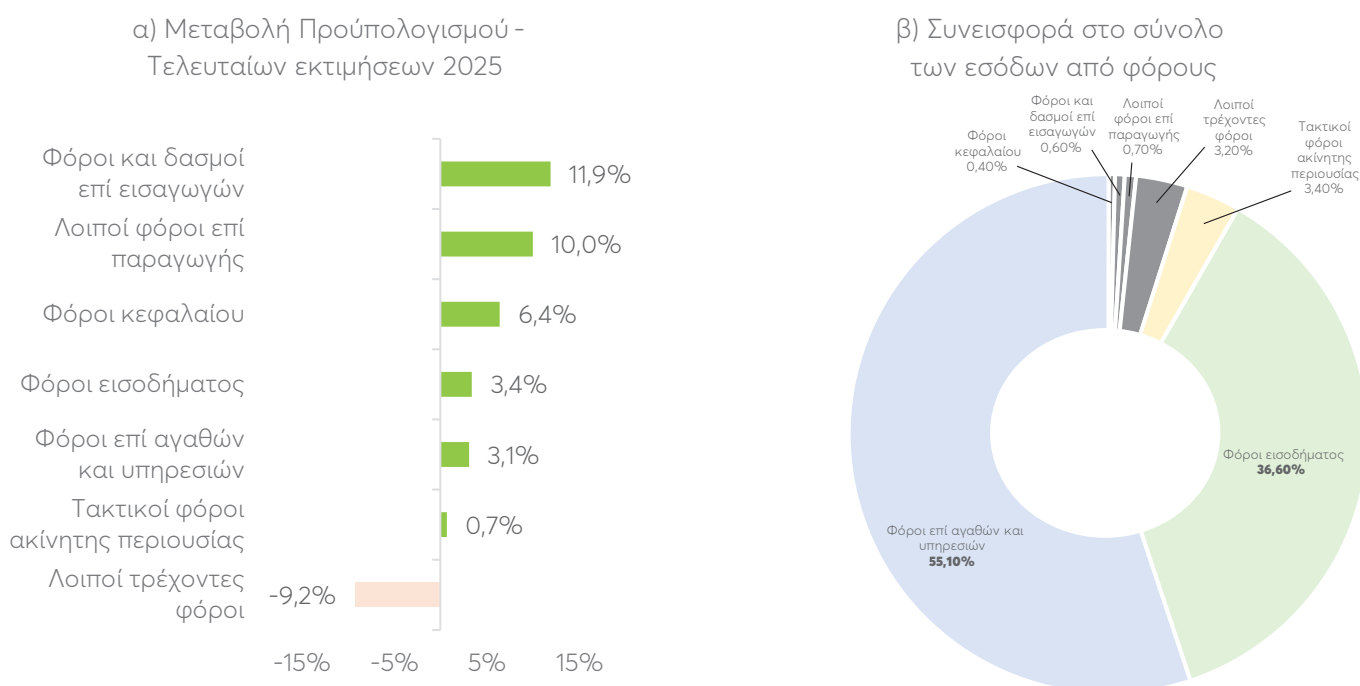
Πιο συγκεκριμένα, στο Γράφημα 1α παρουσιάζεται η απόκλιση των φορολογικών εσόδων (ποσοστιαία μεταβολή) μεταξύ του προϋπολογισμού που καταρτίστηκε το 2025 σε σχέση με τις τελευταίες εκτιμήσεις (που αφορούν το έτος 2025 και δίνονται στην Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού για το έτος 2026), ανά βασική κατηγορία φόρων. Η αύξηση των εσόδων από φόρους και δασμούς επί εισαγωγών κινήθηκε κοντά στο 12%, και στους λοιπούς φόρους επί παραγωγής η αύξηση έφτασε το 10%. Ακολουθούν οι φόροι κεφαλαίου με σαφώς μικρότερη αλλά θετική μεταβολή (6,4%), ενώ οι φόροι εισοδήματος και οι φόροι επί αγαθών και υπηρεσιών παρουσιάζουν πιο ήπιες αυξήσεις, λίγο πάνω από το 3%. Αντίθετα, οι λοιποί τρέχοντες φόροι (κυρίως τέλη κυκλοφορίας και φορολογικά έσοδα χωρίς ταξινόμηση) εμφανίζουν αισθητή μείωση, κοντά στο -9%. Ο τακτικός φόρος ακίνητης περιουσίας παραμένει σχεδόν στάσιμος, με οριακή θετική μεταβολή 0,7%.

1 [Tax Freedom Day 2019](#).

Στο Γράφημα 1β παρουσιάζεται η σύνθεση των φορολογικών εσόδων, δηλαδή ποιοι φόροι συνεισφέρουν περισσότερο στο συνολικό ποσό. Από τα στοιχεία προκύπτει πως πάνω από τα μισά φορολογικά έσοδα (55,1%) προέρχονται από φόρους επί αγαθών και υπηρεσιών, δηλαδή, από έμμεσους φόρους, οι οποίοι αποτελούν τη βασική πηγή εσόδων του κράτους. Ειδικότερα, τα έσοδα από τον ΦΠΑ εμφανίζουν αύξηση της τάξης του 3,6%, γεγονός που υποδηλώνει ισχυρότερη από την αναμενόμενη απόδοση της φορολογίας στην κατανάλωση. Αντίστοιχα, τα έσοδα από τους ΕΦΚ κινούνται επίσης

ανοδικά, αν και με μικρότερη κλίμακα, καταγράφοντας αύξηση περίπου 1,8% έναντι του στόχου. Οι φόροι εισοδήματος ακολουθούν με σημαντικό αλλά σαφώς μικρότερο μερίδιο, λίγο πάνω από το ένα τρίτο του συνόλου (36,6%). Όλες οι υπόλοιπες κατηγορίες έχουν περιορισμένη συνεισφορά, καθώς οι τακτικοί φόροι ακίνητης περιουσίας, οι λοιποί τρέχοντες φόροι, οι φόροι κεφαλαίου και οι φόροι και δασμοί επί εισαγωγών συγκεντρώνουν μικρά ποσοστά, το καθένα με μερίδιο λίγων μονάδων ή και κάτω από το 1%.

Γράφημα 1. Προϋπολογισμός και απολογισμός βασικών φορολογικών μεγεθών έτους 2025.

Πηγές: [Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού 2026](#). Ίδιοι υπολογισμοί.

Η εξέλιξη της φορολογικής επιβάρυνσης στην Ελλάδα

Με βάση τα πιο πρόσφατα στοιχεία της AMECO (Δεκέμβριος 2025), η εξέλιξη του φορολογικού βάρους στην Ελλάδα από το 2000 και μετά δείχνει μια μακρά πορεία σύγκλισης, υπέρβασης και στη συνέχεια μερικής αποκλιμάκωσης σε σχέση με την Ευρωζώνη (Γράφημα 2).

Στις αρχές της δεκαετίας του 2000, η Ελλάδα ξεκινά από σχετικά χαμηλότερο επίπεδο. Το 2000, το φορολογικό βάρος ανέρχεται στο 42,1% του

καθαρού εθνικού εισοδήματος, έναντι 48,9% στην ΕΕ, δηλαδή βρίσκεται χαμηλότερα κατά περίπου 6,8 ποσοστιαίες μονάδες. Την περίοδο 2000–2004 παρατηρείται μια ακόμη, ήπια, αυτή τη φορά, υποχώρηση, με το ποσοστό να μειώνεται στο 38,9% το 2004. Σε αυτά τα χρόνια η απόσταση από τον μέσο όρο της ΕΕ παραμένει μεγάλη και σταθερή, γύρω στις 8 ποσοστιαίες μονάδες, υποδηλώνοντας ένα φορολογικό μοντέλο με σαφώς χαμηλότερη επιβάρυνση. Από το 2005 έως το 2009 το φορολογικό βάρος στην Ελλάδα κινείται ανοδικά αλλά με διακυμάνσεις. Το 2008 φτάνει στο 42,0% και το 2009 διαμορφώνεται στο 41,0%. Σε σύγκριση με το 2000, το

2009 το επίπεδο είναι σχεδόν αμετάβλητο, με μείωση μόλις 1,1 ποσοστιαίας μονάδας. Την ίδια στιγμή, η ΕΕ παραμένει σταθερά γύρω στο 47,5%, οπότε η διαφορά μεταξύ της Ελλάδας και του μέσου όρου της ΕΕ εξακολουθεί να είναι σημαντική, περίπου 6,3 ποσοστιαίες μονάδες το 2009.

Η εικόνα αλλάζει ριζικά με την έναρξη της δημοσιονομικής κρίσης. Από το 2009 έως το 2012 καταγράφεται μια απότομη αύξηση του φορολογικού βάρους. Το ποσοστό ανεβαίνει από 41,0% το 2009 στο 49,2% το 2012, δηλαδή αύξηση κατά 8,2 ποσοστιαίες μονάδες μέσα σε τρία χρόνια. Το 2012 αποτελεί κομβικό σημείο, καθώς για πρώτη φορά η Ελλάδα ουσιαστικά ξεπερνάει με τον μέσο όρο της ΕΕ, ο οποίος βρίσκεται στο 48,7%. Η σύγκλιση αυτή δεν προκύπτει από μείωση της ευρωπαϊκής επιβάρυνσης, αλλά από την έντονη φορολογική προσαρμογή στην Ελλάδα με αύξηση φόρων. Μεταξύ 2012 και 2015, το φορολογικό βάρος παραμένει σε πολύ υψηλά επίπεδα. Από 49,2% το 2012, κινείται ελαφρώς χαμηλότερα το 2013 και το 2014, αλλά το 2015 φτάνει ξανά στο 49,0%. Σε σχέση με το 2009, το 2015 το φορολογικό βάρος είναι αυξημένο κατά 8 ποσοστιαίες μονάδες. Σε αυτή την περίοδο η Ελλάδα βρίσκεται πλέον σχεδόν ταυτισμένη με τον μέσο όρο της ΕΕ, που το 2015 διαμορφώνεται στο 49,5%.

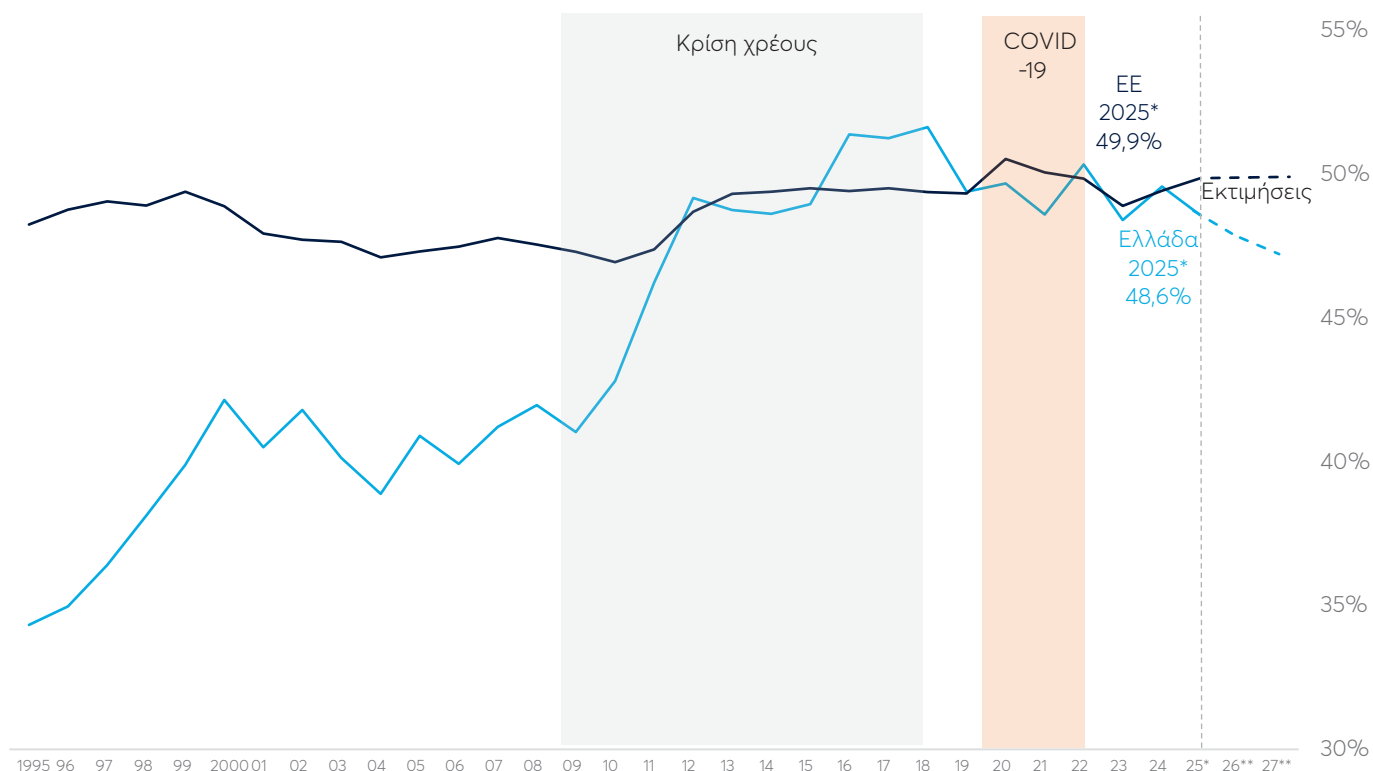
Η περίοδος μετά το 2015 χαρακτηρίζεται από περαιτέρω επιβάρυνση. Το 2016, το φορολογικό βάρος εκτινάσσεται στο 51,4% και παραμένει πάνω από το 51% έως το 2018 όταν και κορυφώθηκε στο

51,6%. Από το 2015 έως το 2018 η αύξηση είναι περίπου 2,6 ποσοστιαίες μονάδες. Σε αυτά τα χρόνια, η Ελλάδα ξεπερνά τον μέσο όρο της ΕΕ, ο οποίος κινείται μεταξύ 49,3% και 49,5% με διαφορά περίπου 1,5–2 ποσοστιαίων μονάδων. Το 2019 σημειώνεται μια πρώτη αισθητή αποκλιμάκωση, με το φορολογικό βάρος να μειώνεται στο 49,4%, δηλαδή κατά 2,2 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2018, και να έρχεται σχεδόν ίσο με τον μέσο όρο της ΕΕ (49,3%).

Από το 2020 και μετά, μέσα στην πανδημία και την περίοδο ανάκαμψης, το φορολογικό βάρος παραμένει υψηλό, αλλά με διακυμάνσεις. Το 2020 ανέρχεται στο 49,7%, το 2021 μειώνεται στο 48,6%, το 2022 αυξάνεται ξανά στο 50,3% και το 2023 υποχωρεί στο 48,4%. Τα στοιχεία του Δεκεμβρίου 2025 εκτιμούν πως η φορολογική επιβάρυνση ανήλθε στο 48,6% για το έτος, επίπεδο χαμηλότερο κατά 0,8 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2019. Την ίδια χρονιά, η ΕΕ βρίσκεται στο 49,9%, γεγονός που σημαίνει ότι η Ελλάδα εμφανίζεται ξανά με χαμηλότερο φορολογικό βάρος, περίπου 1,3 ποσοστιαίες μονάδες κάτω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Οι προβλέψεις για το 2026 και το 2027 δείχνουν συνέχιση της αποκλιμάκωσης. Το φορολογικό βάρος στην Ελλάδα εκτιμάται ότι θα μειωθεί στο 47,8% το 2026 και στο 47,2% το 2027. Σε σχέση με το 2025, αυτό συνεπάγεται μείωση 1,4 ποσοστιαίων μονάδων μέσα σε δύο χρόνια. Αντίθετα, ο μέσος όρος της ΕΕ προβλέπεται να παραμείνει σταθερός στο 49,9%.

Γράφημα 2. Φορολογική επιβάρυνση ως ποσοστό του Καθαρού Εθνικού Εισοδήματος.

Πηγές: [AMECO database](#). Ίδιοι υπολογισμοί. * Εκτιμήσεις. **Προβλέψεις.

Η φορολογική επιβάρυνση στην Ελλάδα και τις άλλες χώρες στην ΕΕ

Σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ, η Ελλάδα πριν την κρίση είχε χαμηλή φορολογική επιβάρυνση αλλά και σημαντικά ελλείμματα στον προϋπολογισμό της. Το 2009, η Ελλάδα βρισκόταν πολύ χαμηλά στην κατάταξη της φορολογικής επιβάρυνσης, στην 19η θέση μεταξύ των χωρών της ΕΕ. Το φορολογικό βάρος αντιστοιχούσε σε 150 ημέρες εργασίας για το κράτος και ήταν σαφώς κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ, γεγονός που αντανάκλασε το προ κρίσης μοντέλο χαμηλότερης φορολογικής επιβάρυνσης (Γράφημα 3).

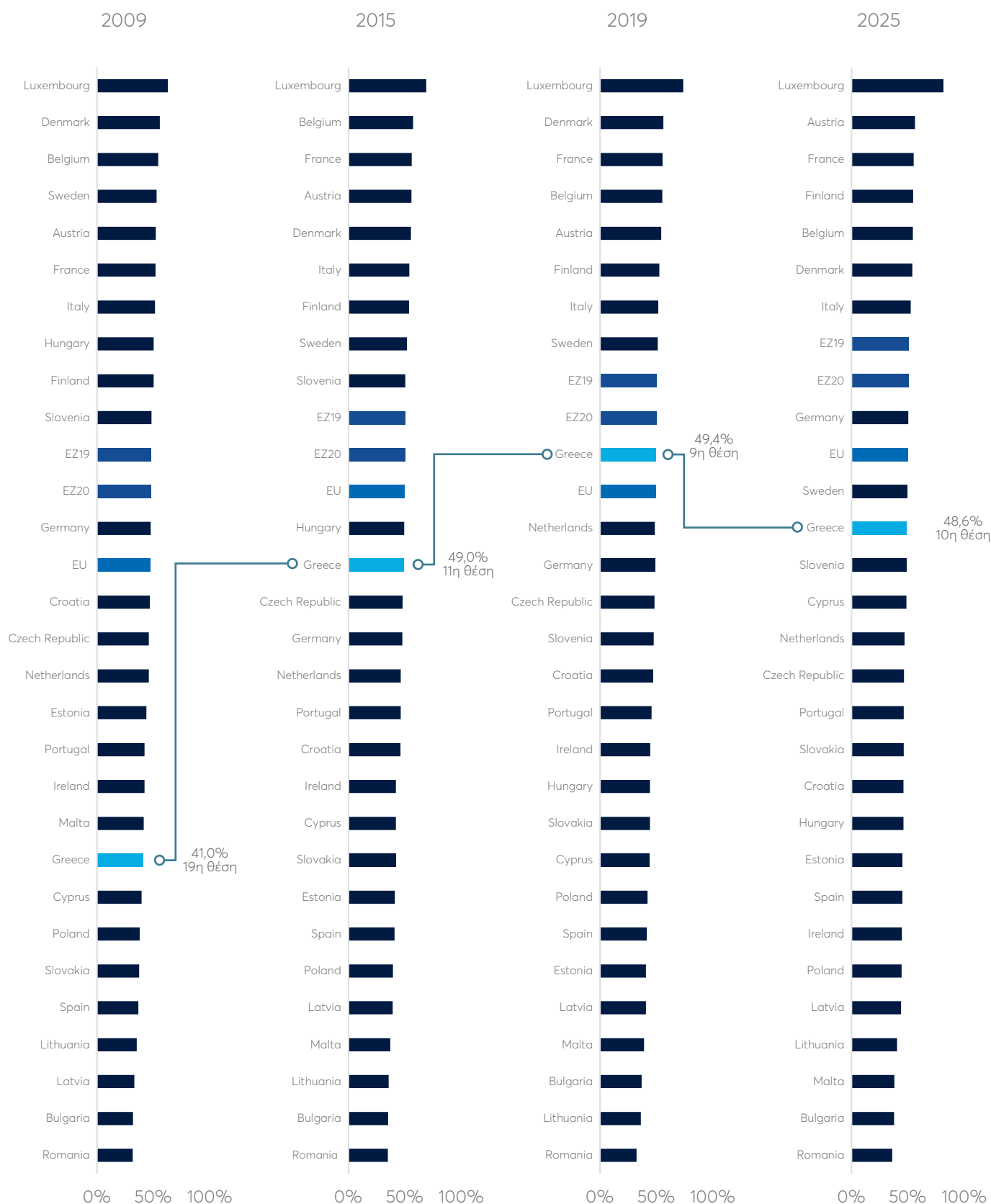
Το 2015 η εικόνα άλλαξε δραματικά. Η Ελλάδα ανέβηκε στην 11η θέση, με φορολογικό βάρος που αντιστοιχούσε σε 179 ημέρες εργασίας. Σε σχέση με το 2009 πρόκειται για αύξηση σχεδόν 29 ημερών εργασίας για το κράτος. Εκείνη τη χρονιά η Ελλάδα βρισκόταν πλέον πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ, σηματοδοτώντας μια καθαρή αναστροφή της σχε-

τικής της θέσης.

Το 2019 η Ελλάδα ανέβηκε ακόμη περισσότερο, φτάνοντας στην 9η θέση μεταξύ των κρατών της ΕΕ ως προς τη φορολογική επιβάρυνση. Οι ημέρες εργασίας για το κράτος διαμορφώθηκαν στις 180, πρακτικά ίδιες με το 2015, αλλά η κατάταξη βελτιώθηκε λόγω της μικρότερης επιβάρυνσης σε άλλες χώρες. Και σε αυτή τη χρονιά, η Ελλάδα παρέμεινε πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ, επιβεβαιώνοντας ότι η υψηλή φορολογική επιβάρυνση είχε παγιωθεί.

Το 2025 παρατηρείται μια σχετική αποκλιμάκωση. Η Ελλάδα υποχωρεί στην 10η θέση, με περίπου 177 ημέρες εργασίας για το κράτος. Παρότι πρόκειται για μείωση περίπου 3 ημερών σε σχέση με το 2019, η χώρα εξακολουθεί να βρίσκεται πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ, ο οποίος παραμένει χαμηλότερος. Συνολικά, όπως καταδεικνύει το διάγραμμα, η Ελλάδα μετακινήθηκε από την ουρά της κατάταξης πριν την κρίση, στο πάνω μισό των χωρών της ΕΕ μετά την κρίση, με μικρή μόνο διόρθωση τα τελευταία χρόνια, χωρίς όμως επιστροφή στα προ κρίσης επίπεδα.

Γράφημα 3. Φορολογική επιβάρυνση ως ποσοστό του Καθαρού Εθνικού Εισοδήματος, ΕΕ-27

Πηγές: [AMECO database](#). Ίδιοι υπολογισμοί.

Οι χώρες με τις περισσότερες ημέρες εργασίας για το κράτος παραμένουν σχετικά σταθερές καθ' όλη την περίοδο. Στην κορυφή βρίσκονται το Λουξεμβούργο και η Δανία, με πολύ υψηλή φορολογική επιβάρυνση, που μεταφράζεται σε πάνω από 185–190 ημέρες εργασίας τον χρόνο. Πολύ κοντά ακολουθούν το Βέλγιο, η Γαλλία, η Αυστρία, η Φινλανδία και η Σουηδία, όλες με επίπεδα που κινούνται γύρω ή πάνω από τις 180 ημέρες. Πρόκειται κυρίως για χώρες με εκτεταμένο κράτος πρόνοιας και υψηλές εισφορές και φόρους.

Στον αντίποδα, τις λιγότερες ημέρες εργασίας για το κράτος έχουν διαχρονικά χώρες της Ανατολικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Η Ρουμανία και η Βουλγαρία βρίσκονται σταθερά στο χαμηλότερο άκρο της κατάταξης, με περίπου 140–145 ημέρες εργασίας. Χαμηλά κινούνται επίσης η Λιθουανία, η Λετονία, η Πολωνία και σε ορισμένα έτη η Ιρλανδία, όλες κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ. Η σύγκριση αυτή δείχνει καθαρά το χάσμα μεταξύ των χωρών με υψηλή φορολογική επιβάρυνση της Βόρειας και Κεντρικής Ευρώπης και των χωρών με χαμηλότερη επιβάρυνση της Ανατολικής Ευρώπης.

Το Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών είναι η κύρια ανεξάρτητη, μη κρατική, μη κομματική φιλελεύθερη δεξαμενή σκέψης στην Ελλάδα. Έχει τη νομική μορφή της αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας και έδρα την Αθήνα. Το όραμά μας είναι μια Ελλάδα πρότυπο οικονομικής και κοινωνικής ελευθερίας που παρέχει στους πολίτες της τη δυνατότητα να δημιουργήσουν και να επιδιώξουν τα όνειρα και τις φιλοδοξίες τους. Ο σκοπός του Κέντρου Φιλελεύθερων Μελετών είναι να αυξήσει την επιρροή των φιλελεύθερων προτάσεων και ιδεών στον δημόσιο διάλογο και την πολιτική. Το έργο του περιλαμβάνει ερευνητικά προγράμματα, εκδόσεις και εκδηλώσεις που έχουν ως επίκεντρο την αύξηση της ατομικής ελευθερίας για κάθε πολίτη.

Οι απόψεις που δημοσιεύονται στο κείμενο εκφράζουν τους συντάκτες του και όχι απαραίτητα τον οργανισμό.

ΚΕΝΤΡΟ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Τζωρτζ 5, 10682, Αθήνα

T: +30 210 5238373

www.kefim.org

info@kefim.org

[facebook.com/kefim.org](https://www.facebook.com/kefim.org)

x.com/kefim_org

[gr.linkedin.com/company/centerforliberalstudies](https://www.linkedin.com/company/centerforliberalstudies)

[youtube.com/kefim](https://www.youtube.com/kefim)